

Pochodzenie dziecka

Macierzyństwo:

- **matką dziecka jest kobieta, która je urodziła.** Jeżeli sporządzono akt urodzenia dziecka nieznanymi rodzicami albo macierzyństwo kobiety wpisanej w akcie urodzenia dziecka jako jego matka zostało zaprzeczone, można żądać ustalenia macierzyństwa. **Powództwo o ustalenie macierzyństwa** wytacza dziecko przeciwko matce, a jeżeli ona nie żyje – przeciwko kuratorowi. Natomiast matka wytacza to powództwo przeciwko dziecku, a jeżeli dziecko nie żyje – przeciwko kuratorowi ustanowionemu przez sąd opiekuńczy;
- jeżeli w akcie urodzenia jest wpisana jako matka kobieta, która dziecka nie urodziła, można żądać zaprzeczenia macierzyństwa. **Powództwo o zaprzeczenie macierzyństwa** dziecko wytacza przeciwko kobiecie wpisanej w jego akcie urodzenia, a jeżeli kobieta ta nie żyje – przeciwko kuratorowi. Natomiast matka wytacza to powództwo przeciwko kobiecie wpisanej w akcie i przeciwko dziecku, a jeżeli kobieta ta nie żyje – tylko przeciwko dziecku;
- matka albo kobieta wpisana w akcie urodzenia dziecka jako jego matka może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie macierzyństwa w terminie **6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu urodzenia dziecka.** Mężczyzna, którego ojcostwo zostało ustalone z uwzględnieniem macierzyństwa kobiety wpisanej w akcie urodzenia dziecka, może wytoczyć to powództwo w terminie **6 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się, że kobieta wpisana w tym akcie nie jest matką dziecka,** nie później jednak niż do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności;
  - Matka nie może wytoczyć powództwa o ustalenie macierzyństwa po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności. Jeżeli dziecko zmarło przed osiągnięciem pełnoletności, matka może wytoczyć powództwo o ustalenie macierzyństwa do dnia, w którym dziecko osiągnęłoby pełnoletność;
- dziecko może wytoczyć powództwo o zaprzeczenie macierzyństwa w terminie **3 lat od osiągnięcia pełnoletności.** Ustalenie i zaprzeczenie macierzyństwa **nie jest dopuszczalne po śmierci dziecka, chyba że dziecko zmarło po wszczęciu postępowania.** W~~Je~~dnak w razie śmierci dziecka, które wytoczyło powództwo, ustalenia macierzyństwa mogą dochodzić jego zstępni;
- powództwo o ustalenie lub zaprzeczenie macierzyństwa może wytoczyć także **prokurator,** jeżeli wymaga tego dobro dziecka lub ochrona interesu społecznego.

s. 132

- po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa nie może wytoczyć ani matka dziecka, ani mężczyzna, który uznał ojcostwo;
- **po śmierci dziecka ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa nie jest dopuszczalne, chyba że dziecko zmarło po wszczęciu postępowania;**
- zaprzeczenie ojcostwa, ustalenie bezskuteczności uznania i sądowego ustalenia ojcostwa mogą żądać: dziecko, matka i domniemany ojciec. Jednak matka ani ojciec nie mogą się tego domagać po śmierci dziecka lub uzyskania przez nie pełnoletności. W razie śmierci dziecka będącego powodem w sprawie o ustalenie ojcostwa -ustalenia mogą dochodzić jego zstępni;

s. 230

Zwolnienie od kosztów sądowych:

- nie mają obowiązku uiszczania kosztów sądowych m.in.:
  - 1) strona dochodząca ustalenia ojcostwa, macierzyństwa,
  - 2) strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych,
  - 3) strona wnosząca o uznanie postanowień umownych za niedozwolone,
  - 4) pracownik wnoszący powództwo albo składający wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych,

s. 357

- strona, która nie ma miejsca zamieszkania, zwykłego pobytu lub siedziby w Polsce, albo w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Polsce i nie działa za pośrednictwem polskiego konsula, jest obowiązana wskazać w Polsce pełnomocnika do doręczeń, chyba że doręczenie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

s. 369

4) odbioru kosztów postępowania;

- pismo w postępowaniu sądowym (pismo strony) obejmuje wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą;

- uprawnionym do wniesienia skargi jest każdy, kto ma w tym interes prawny, prokurator,

Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka oraz organizacja społeczna w zakresie

jej statutowej działalności, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych

osób, jeżeli brała udział w postępowaniu administracyjnym;